17/05/2020

Ένας αιώνας ελεύθερη Θράκη

Μητροπολιτικό Έργο / Ι.Μ. Διδυμοτείχου, Ορεστιάδος και Σουφλίου

Στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Παναγίας Ελευθερώτριας στο Διδυμότειχο χοροστάτησε σήμερα, Κυριακή της Σαμαρείτιδος 17 Μαΐου 2020, και έψαλλε Δοξολογία ο Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Διδυμοτείου, Ορεστιάδος και Σουφλίου κ. Δαμασκηνός.

Φέτος ο ελληνισμός γιορτάζει την συμπλήρωση 100 ετών από την απελευθέρωση της Θράκης και την ενσωμάτωσή της τον εθνικό κορμό, κατά μήνα Μάιο του 1920. Πεντέμισι αιώνες οι Θρακιώτες ηγωνίζοντο να αποτινάξουν τον τουρκικό ζυγό και την οθωμανική τυραννία. Πότισαν με αίμα αυτό τον τόπο. Κι όμως αυτό που για τους πολλούς φαινόταν ακατόρθωτο έγινε πραγματικότης. Η πίστη τους στο Θεό και η αγάπη τους για την Πατρίδα έκανε το θαύμα. Την ανάμνηση αυτού του εξαιρετικού ιστορικού γεγονότος τίμησε και φέτος ο λαός της Θράκης, επί τη συμπληρώσει εκατονταετίας, με επίκεντρο το Διδυμότειχο αυτή τη φορά, στις 17 Μαΐου, τρίτη Κυριακή του μηνός Μαΐου, κατά τα καθιερωμένα.

Στον Ιερό Καθεδρικό Ναό Παναγίας Ελευθερωτρίας στο Διδυμότειχο η Θεία Λειτουργία πραγματοποιήθηκε και με την παρουσία των· Βουλευτών Έβρου Αναστασίου Δημοσχάκη και Χρήστου Δερμεντζοπούλου, του Αντιπεριφερειάρχου Δημητρίου Πέτροβιτς, του Δημάρχου Διδυμοτείχου Ρωμύλου Χατζηγιάννογλου, του Ταξίαρχου Γεωργίου Διβάρη, Διοικητού της 30ης Ταξιαρχίας, εκπροσώπου του Διοικητού της XVI Μεραρχίας, εκπροσώπου του Σοφολογιωτάτου Μουφτή Διδυμοτείχου και μελών του Δημοτικού Συμβουλίου.

Ο Σεβασμιώτατος εκφωνών τον Πανηγυρικό της ημέρας ετόνισε·

“Φέτος ὁ ἑλληνισμός τῆς Θράκης, ὁπουδήποτε γῆς καί ἄν βρίσκεται, θυμᾶται, εὐγνωμονεῖ καί στοχάζεται. Αὐτό τό μῆνα συμπληρώνονται 100 χρόνια ἀπό τήν ἀπελευθέρωση τῆς Θράκης καί τήν ἐνσωμάτωσή της μέ τήν Μητέρα Ἑλλάδα, τόν Μάϊο τοῦ 1920. Ὁ ἑλληνισμός τῆς Θράκης θυμᾶται γιατί ἡ μνήμη εἶναι τό μόνον ἀντίδοτό στόν θάνατο, πού ἀναμφίβολα διατρέχει τόν ἀνθρώπινο. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι σέ κάθε πλῆγμα, πού ἐπιφέρει στή ζωή μας ὁ θάνατος ἡ Ἐκκλησία εὔχεται: «Αἰωνία ἡ μνήμη»!

Μέσα στό κοιμητήριο τῆς ἱστορίας ἀναπαύονται τά ἔθνη πού λησμονήθηκαν καί πού ἔχουν πάψει νά ὑπάρχουν. Ἐπιζοῦν μονάχα οἱ λαοί, πού θυμοῦνται καί πού μεταδίδουν τήν μνήμη τους ἀπό γενιά σέ γενιά. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι ὄν ἱστορικό, γιατί εἶναι τό μόνο ὄν στήν Κτίσι πού δέν συμβιβάζεται μέ τό θάνατο. Αὐτή ἡ ἀδιάλλακτη στάσι του κατά τοῦ θανάτου, αὐτοῦ «τοῦ ἐσχάτου ἐχθροῦ», ὅπως τόν ἀποκαλεῖ ὁ Ἀπόστολος Παῦλος (Α΄ Κορ. 15, 26), κρύβεται πίσω ἀπό τήν τάση τοῦ ἀνθρώπου νά δημιουργῇ ἱστορία.

Ἡ ἱστορία δέν εἶναι ἁπλῆ περιέργεια γιά τό τί συνέβη κάποτε στό παρελθόν. Εἶναι ὑπαρξιακή ἀνάγκη πού συνδέεται μέ τήν δίψα πού μᾶς ἔχει σταλάξει ὁ Θεός γιά ἀθανασία, γιά αἰώνια ὕπαρξι σέ πεῖσμα τοῦ θανάτου. Πρόκειται γι’ αὐτό πού στή γλώσσα τῆς θεολογίας ὀνομάζεται «δημιουργία τοῦ ἀνθρώπου κατ’ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ». Ὁ ἄνθρωπος ἐπιζητῶντας τήν αἰωνιότητα ἀποδεικνύει ὅτι εἶναι πλασμένος γιά τήν θέωση. Ἔχει κληθῆ ἀπό τόν αἰώνιο Θεό νά μήν συμβιβάζεται ποτέ μέ τήν φθορά, πού ἐπιφέρει στήν ζωή του ὁ χρόνος. Δημιουργῶντας ἱστορία ὁ ἄνθρωπος δέν ἐπιδιώκει τίποτε ἄλλο ἀπ’ τό νά μετατρέψη τό χρόνο σέ αἰωνιότητα.

Ἡ ἀληθινή ἱστορία γράφεται μόνο μέ πράξεις πού ἀποπνέουν αἰωνιότητα μέσα στό χρόνο, πού νοηματίζουν τήν ὕπαρξι τοῦ κόσμου διαχρονικά. Μιά τέτοια ἱστορία γράφτηκε ἀπό τῆς πτώσεως τῆς Θράκης στούς ὀθωμανούς, τό 1361 μέχρι τό 1920, πού ἀπελευθερώθη. Μία τέτοια ἱστορία καλούμεθα σήμερα νά στοχασθοῦμε, γιά νά νοηματίσωμε ἀπό αὐτή τήν ὕπαρξι μας. Τό ἔχουμε αὐτό μεγάλη ἀνάγκη

σήμερα, σέ μιά ἐποχή ραγδαίων ἀνακατατάξεων πού τή διατρέχουμε παραζαλισμένοι, βιαστικοί καί ὑπνωτισμένοι ἀπό τό σάβανο τοῦ εὐδαιμονισμοῦ, χωρίς ξεκάθαρη ἀντίληψη γιά τό νόημα αὐτῶν πού συμβαίνουν γύρω μας.

Ποιά μηνύματα φέρνει στήν ἐποχή μας ἡ ἱστορική ἐπέτειος πού τιμοῦμε ἑκατό χρόνια μετά; Τό πρῶτο πρᾶγμα πού διαμηνύει ἡ φετινή ἐπέτειος στόν ἄνθρωπο τῆς ἐποχῆς μας εἶναι ὅτι ἡ ἱστορία δέν προγραμματίζεται. Δέν χωράει στούς Η/Υ. Δέν ὀργανώνεται καί δέν ἐξηγεῖται ὀρθολογικά ἡ ἀπελευθέρωση τοῦ δούλου Γένους. Μόνον σέ ἕνα θαῦμα θά μποροῦσε νά ἀποδοθῇ. Γι' αὐτό καί εἶναι μία πρόκληση ἡ φετινή ἐπέτειος: Νά ξαναφέρουμε στή ζωή μας τήν χαμένη πίστη στό ἀνθρωπίνως ἀδύνατον. Ἡ φετινή ἐπέτειος μᾶς καλεῖ νά εἴμεθα ἕτοιμοι, ὅταν χρειάζεται, νά θυσιάζωμε τήν σύνεση στήν ἀγάπη· τόν ὀρθολογισμό στήν πίστι! Τό δεύτερο μήνυμα τῆς φετινῆς ἐπετείου εἶναι ὅτι τό στημόνι, ὅπου ὑφαίνεται ἡ ἱστορία τοῦ κόσμου, εἶναι ἡ ἐλευθερία καί ἡ ἀξιοπρέπεια τοῦ ἀνθρώπου. Πεντέμισυ αἰῶνες ὕφαινε στό στημόνι αὐτό τή συνείδηση τῶν Ἑλλήνων ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας. Γιά τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία καί τήν θεολογία, πού τήν διατρέχει καί τήν ἐμπνέει, τίποτε δέν εἶναι ἱερώτερο ἀπό τό πρόσωπο. Γιά τήν Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία τό πρόσωπο εἶναι ὁ ἴδιος ὁ Θεός, ὡς Τριάδα προσώπων. Καί τοῦτο διότι τό ἀνθρώπινο πρόσωπο εἶναι ἡ εἰκόνα τοῦ ἴδιου τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ.

Ὅταν ἀπειλεῖται ἡ ἀξιοπρέπεια καί ἡ ἐλευθερία τοῦ προσώπου, δέν χωρεῖ κανένας ὑπολογισμός καί δέν εἶναι ὑπερβολική καμμιά θυσία. Οἱ Ἕλληνες δέν σταμάτησαν νά ἀγωνίζονται γιά τήν ἐλευθερία ὄχι γιατί πεινοῦσαν, ἤ γιατί ἐπεδίωκαν νά βελτιώσουν – ὅπως λέμε σήμερα – τό βιοτικό τους ἐπίπεδο, ἀλλά γιατί ἀσφυκτιοῦσαν ταπεινωμένοι κάτω ἀπό τό ζυγό τῆς δουλείας πού τούς εἶχε ἐπιβληθῇ.

Σήμερα δυστυχῶς δεχόμεθα ἀδιαμαρτύρητα τήν χαλκίδευσι τῶν προσωπικῶν ἐλευθεριῶν μας μέ τήν τεχνολογία καί τήν πληροφορική, ἀρκεῖ νά εὐημεροῦμε οἰκονομικά. Ἕνας «ἀόρατος ἐν πολλοῖς ζυγός» πού μᾶς ἐπιβάλλεται μέ διάφορες μορφές καί τόν δεχόμεθα ἀδιαμαρτύρητα καί ἐνίοτε εὐχάριστα, γιατί μᾶς προσφέρει ἀνέσεις καί πλεονεκτήματα στήν ὑλική εὐημερία μας.

Τό ἴδιο ἰσχύει καί γιά τίς προόδους τῆς ἐπιστήμης. Οἱ ἐπεμβάσεις τῆς βιοτεχνολογίας ὑπόσχονται νά μᾶς ἀπαλλάξουν ἀπό ἀσθένειες καί νά μᾶς χαρίσουν μακροβιότητα. Μπορεῖ οἱ ἐπεμβάσεις αὐτές τῆς ἐπιστήμης στά ἀνθρώπινα γονίδια, ἡ κλωνοποίηση τοῦ ἀνθρώπου κι ἄλλα παρόμοια νά ὑπόσχωνται πολλά ταυτόχρονα ὅμως ἀπειλοῦν τήν ἐλευθερία καί τήν ἀξιοπρέπεια τοῦ προσώπου. Δέν εἶναι τυχαῖο ὅτι παράλληλα μέ τήν ραγδαία πρόοδο τῆς ἐπιστήμης, ἀναπτύσσεται σήμερα καί ἡ βιοηθική. Κάτι δέν πάει καλά στό σύγχρονο πολιτισμό μας…

Ἡ ὑπερβολική προσκόλλησή μας τήν ἀτομική εὐημερία θέτει σήμερα σέ κίνδυνο τήν ἐλευθερία, γιά τήν ὁποία ἔχυσαν τό αἷμα τους οἱ πρόγονοί μας. Αὐτή τήν ἐλευθερία πού ἦλθε νά μᾶς χαρίσει ὁ Χριστός. Τήν ἐλευθερία ἀπό τήν προσχώρηση στήν φίλαυτη εὐημερία μας· τήν ἐλευθερία, πού μᾶς ἀπελευθερώνει ἀπό τό φόβο τοῦ θανάτου.

Ἔτσι, ἡ φετινή ἐπέτειος ἀποκαλύπτει σέ μᾶς τούς νεώτερους μία ἀλήθεια, πού ἐκ πρώτης ὄψεως φαίνεται παράδοξη: «Ἄν θέλει κανείς νά ζήσῃ ἀληθινά, πρέπει νά εἶναι ἕτοιμος νά πεθάνῃ». Ὁ Χριστός «ἐπάτησε τόν θάνατον θανάτῳ» γιά νά σώση τόν ἄνθρωπο ἀπό τή δουλεία τῶν παθῶν καί τῆς ἁμαρτίας. Ὁμοίως καί οἱ μάρτυρες καί οἱ ὅσιοι τῆς Ἐκκλησίας μας μιμούμενοι τόν Σωτῆρα ζοῦν αἰώνια, γιατί ἀπελευθερώθηκαν ἀπό τήν φίλαυτη προσκόλληση στήν ἀτομικότητά τους. «Ἐὰν μὴ ὁ κόκκος τοῦ σίτου πεσὼν εἰς τὴν γῆν ἀποθάνῃ, αὐτὸς μόνος μένει· ἐὰν δὲ ἀποθάνῃ, πολὺν καρπὸν φέρει» (Ἰω. 12,24). Ὁ λόγος αὐτός τοῦ Κυρίου, πού σαφῶς ἀναφέρεται στό Σταυρό καί τήν Ἀνάσταση, ἔγινε πράξη ἀπό τούς ἁγίους τῆς Ἐκκλησίας καί τούς προγόνους μας, τούς ἀγωνιστές τῆς ἐλευθερίας. Ἔχουν πολύ βάθος τά λόγια αὐτά. Ὅσον πιό πολύ γαντζώνεται ὁ ἄνθρωπος στόν ἑαυτό του καί περιχαρακώνεται στά ἀτομικά του δικαιώματα, τόσο πιό πολύ παραδίδεται στό θάνατό καί στήν ἀνυπαρξία. Ἡ ζωή ὑπάρχει μόνον ὅταν μοιράζεται, καί φθίνει καί ἀφανίζεται. Ἡ ζωή εἶναι κοινωνία. Ἀξίζει μόνο ὅταν προσφέρεται. Ἡ ζωή εἶναι ἀγάπη καί ἡ ἀγάπη «οὐ ζητεῖ τά ἑαυτῆς» (Α΄ Κορ. 13,5). Αὐτό ἀποτελεῖ τήν πεμπτουσία τοῦ Εὐαγγελίου καί αὐτό καί μόνον μπορεῖ νά ἀποδείξει ὅτι ἡ θυσία γιά τούς ἄλλους δέν εἶναι παραλογισμός, ἀλλά πορεία πρός τήν αἰώνια ζωή. Μόνον ὅποιος ἀγαπᾶ, βρίσκει ἀπόλυτα λογικό τό νά προσφέρη τήν δική του ζωή, προκειμένου νά ὑπάρχῃ αὐτός πού ἀγαπᾶ! Στήν ἀγάπη ἡ ζωή καί ἡ ὕπαρξι δέν πηγάζει ἀπό μέσα μας, ἀλλά ἀπό ἐκεῖνον πού ἀγαποῦμε.

Ἔτσι ὅταν προσφέρουμε τή ζωή μας, γιά νά ζήσῃ ὁ ἄλλος, τελικά ζοῦμε κι ἐμεῖς, ἀφοῦ ἡ ζωή μας πηγάζει ἀπό τήν ζωή τοῦ ἄλλου. Μέ τή λογική αὐτή κατανοοῦμε αὐτό, πού γράφει ὁ Ἀπόστολος Παῦλος: «Ζῶ δὲ οὐκέτι ἐγώ, ζῇ δὲ ἐν ἐμοὶ Χριστός» (Γαλ. 2,20). Ἤ αὐτό πού γράφει ἀλλοῦ: «Ἀπεθάνετε γάρ, καὶ ἡ ζωὴ ὑμῶν κέκρυπται σὺν τῷ Χριστῷ ἐν τῷ Θεῷ» (Κολ. 3,3). Αὐτή ἡ ὑπέρβαση τῆς φιλαυτίας· τό ἅλμα ἀπό τό ἐγώ «πρός τό ἐσύ» εἶναι ἡ πεμπτουσία τῆς ἁγιότητας καί μέ τό πνεῦμα αὐτό ἐξέθρεψε τά τέκνα της ἡ Ὀρθόδοξη Ἐκκλησία μας, ὥστε νά μήν ὑπολογίσουν τόν θάνατο ἀλλά νά ἀγωνίζονται γιά τήν ἐλευθερία· γιά νά ζοῦμε ἐμεῖς σήμερα ἐλεύθεροι.

Σεμνύνεται, λοιπόν, σήμερα ἡ τοπική μας Ἐκκλησία, ἀγαπητοί ἀδελφοί, διότι ἀνά τούς αἰῶνας διετήρησε ἀναμμένη καί ἄσβεστη τή φλόγα τῆς πίστεως στό Χριστό καί τῆς ἀγάπης γιά τήν Πατρίδα. Ὁ ἀγών τῶν προγόνων μας, πού ἦταν «ὑπέρ

πίστεως καί πατρίδος», ἔκανε τό ὄνειρο αἰώνων πραγματικότητα τόν Μάϊο τοῦ 1920. Ὁ ἑλληνικός στρατός μετά τήν παράδοση τῆς περιοχῆς ἀπό τίς συμμαχικές δυνάμεις ἀπελευθέρωσε τή μία μετά τήν ἄλλη τίς πόλεις τῆς Θράκης ξεσηκώνοντας τά ἐπί αἰῶνες καταπιεσμένα πατριωτικά αἰσθήματα τῶν ἐνθουσιώντων καί συγκινημένων Θρακῶν. Τήν ἀνάμνηση αὐτοῦ τοῦ ἐξαιρετικοῦ γεγονότος, τῆς ἀπελευθέρωσης τῆς Θρᾴκης καί τῆς ἐνσωματώσεώς της στόν ἐθνικό κορμό τιμοῦμε φέτος, ἐπί τῇ συμπληρώσει ἑκατονταετηρίδος, ἀπονέμοντας συγχρόνως τήν προσήκουσα τιμή στή μνήμη ὅλων ἐκείνων πού μέ τό αἷμα τοῦ μαρτυρίου τους πότισαν τό δένδρο τῆς ἐλευθερίας.

Παράλληλα στή μνήμη ὅλων αὐτῶν τῶν ἐπωνύμων καί ἀνωνύμων ἁγίων πού γεννήθηκαν, πού μαρτύρησαν, πού ἀσκήτεψαν ἀνά τούς αἰῶνας, στό Διδυμότειχο καί τήν εὐρύτερη περιοχή, καί πού πότισαν τό δένδρο τῆς Πίστεως καθιερώνουμε ἀπό φέτος, 100 χρόνια μετά τήν ἀπελευθέρωσή τοῦ Διδυμοτείχου, μέ ἔγκριση τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, τόν κοινό ἑορτασμό τῆς μνήμης «πάντων τῶν ἐν Διδυμοτείχῳ ἀσκήσει καί ἀθλήσει διαλαμψάντων ἁγίων», τή τρίτη Κυριακή τοῦ μηνός Μαΐου.

Ἀγαπητοί μου,

Μέ τήν εὐκαιρία τῆς ἐφετινῆς ἐπετείου εἶναι καιρός νά παραλάβουμε, ὡς Ἕλληνες, τήν ἱστορία καί τίς τύχες τοῦ τόπου στά χέρια μας. Γι’ αὐτό χρειάζεται ὅμως νά ἔχωμε, ὅπως οἱ πρόγονοί μας, Πίστι ἀκράδαντη καί ἀγάπη γιά τήν Πατρίδα. Καί τά δύο βεβαίως αὐτά ἀπαιτοῦν θυσίες. Μέ ἐφόδιο τήν Πίστη καί τά ἰδανικά καί τίς ἀξίες τοῦ Γένους ἄς δώσουμε νέους σύμμετρους ἀγῶνες γιά τόν πολιτισμό, γιά τήν παιδεία, γιά τήν πρόοδο καί τήν εὐημερία αὐτοῦ τοῦ τόπου. Μόνον ἔτσι, θά μπορέσουμε νά βγοῦμε ἀπό τά ἀδιέξοδα τοῦ μοντέλου τῆς σωτηρίας, πού ἐπαγγέλλονται αὐτοί πού σήμερα κρατοῦν στά χέρια τους τίς τύχες τῶν λαῶν. Μέ «δούρειο ἵππο» τά ὑποκατάστατα τῆς ὑλικοτεχνικῆς καί μονόπλευρης «οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως», ἐπιχειροῦν καί πάλιν νά μᾶς ξανασκλαβώσουν καί νά κρατοῦν τό πνεῦμα καί τήν ψυχή μας δέσμια τῶν φιλοδοξιῶν τους.

Ἡ παροῦσα ἐπέτειος ἄς γίνει εὐκαιρία ἀναζωπυρώσεως τῆς Πίστεως μας καί ἀναβαπτισμοῦ μας στά ἰδανικά τοῦ Γένους μας, ὥστε ἐλεύθεροι νά ἀναζητήσουμε καί τό ἔλεος τοῦ Θεοῦ, στόν Ὁποῖο μέ ἐμπιστοσύνη ἀνά τούς αἰῶνες προσβλέπουν τό Γένος καί ἡ Ἐκκλησία”.

Ακολούθησε επιμνημόσυνη δέηση στο Ηρώον της πόλεως και κατάθεση στεφάνων.

Της Δοξολογίας προηγήθηκε ο Όρθρος και η Θεία Λειτουργία ιερουργούντας του οικείου Μητροπολίτου, επί τη καθιερώσει του κοινού εορτασμού της μνήμης «πάντων των εν Διδυμοτείχω, ασκήσει και αθλήσει διαλαμψάντων αγίων» και των

ΑΡΙΣΤΟΣ
ΔΙΚΑΙΟΣ